

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C104 – BUI7**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 2 februari 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het vergunningenbeleid ten aanzien van wapenombouwkits 3

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Vlaamse diplomaten in het Europese diplomatieke corps 8

■

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire**Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het vergunningenbeleid ten aanzien van wapenombouwkits**

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, minister-president, dames en heren, de afgelopen 2, 3 jaar maak ik mij zorgen over de toenemende invoer van wapens in ons land. Ik heb dat in de commissie Wapenhandel uittentreuren herhaald.

Uw voorgangster, die bevoegd was voor wapenin- en export, verweet mij steeds dat ik overdreef. Ik heb de laatste weken het filmpje dat ik straks zal tonen, toegestuurd gekregen van mensen die zich net als ik in toenemende mate ongerust maken over de wapens die steeds meer in onze samenleving te vinden zijn.

Er komen steeds meer applicaties voor halfautomatische pistolen op de markt. Deze ombouwkits bouwen pistolen schijnbaar om tot een volautomatisch wapen. Schijnbaar, omdat het geen echt volautomatische wapens worden, maar er wel de ‘eigenschappen’ van krijgen. Het gaat dus eigenlijk om wapenonderdelen, niet over wapens an sich.

Het Israëliische bedrijf CAA TACTICAL maakt op zijn website bekend dat het vanaf januari 2010 een nieuwe toepassing op de markt brengt: de RONI-G1. Deze kit bouwt “in enkele seconden een pistool om tot een doeltreffend aanvalswapen”, aldus de bewuste website. Het is een soort frame waar een Glockpistool – een van de meest verkochte handwapens ter wereld – in past, en waarop allerlei attributen kunnen worden gemonteerd zoals een stevige kolf, extra handvaten, een geluidsdemper, extra groot munitiemagazijn, laser, nachtkijker enzovoort. Het resultaat is een wapen dat eruitziet als een krachtig volautomatisch geweer.

– *De heer Jan Roegiers vertoont een filmpje van de website van CAA TACTICAL*

De kit komt binnenkort op de Belgische markt. Dit soort producten circuleert hier trouwens al langer. Zo bestaan er voor verschillende soorten handwapens speciaal gefabriceerde kolven die het wapen substantieel vergroten, stabiel maken, de terugslag verminderen, de richtprecisie vergroten enzovoort.

Volgens CAA TACTICAL is er omwille van het groot succes reeds een wachtlijst aangelegd. Het ligt daarom in de lijn van de verwachtingen dat andere bedrijven snel zullen volgen met gelijkaardige toepassingen voor andere merken van pistolen.

Het mag duidelijk zijn dat dergelijke ombouwkit de bedoeling heeft de indruk te wekken dat de bezitter een volautomatisch aanvalswapen heeft. Ik kan mij ook niet voorstellen dat de eigenaar van een dergelijk wapen, of wapentoebehoren, geen agressieve of aanvallende bedoelingen heeft.

Volgens mij – en niet alleen volgens mij, ik heb mij daarover bevraagd – zegt de Wapenwet niet helemaal duidelijk of deze kit moet worden gecatalogeerd onder de verboden wapens; het is mij – en heel wat wapenhandelaars – al even onduidelijk of de invoer van dit materieel vergunningsplichtig is, omdat het attributen zijn en geen wapens. Beide onduidelijkheden onderstrepen mijns inziens ook de noodzaak van overleg tussen de regionale en federale regeringen. Het is mijn overtuiging dat er momenteel grote hiaten bestaan tussen de informatiedoorstroming over de invoer van wapens en de registratie ervan.

Minister-president, is de invoer van dit soort toepassingen vergunningsplichtig? Zo ja, welke classificatie wordt hiervoor gebruikt? Zo neen, plant u enig initiatief om dit vergunningsplichtig te maken? Hebt u kennis van de invoer of geplande invoer van deze – of soortgelijke – toepassingen?

Welke richtlijnen bestaan er wat betreft invoer van onderdelen voor kleine wapens voor wapenhandelaars? Zijn die richtlijnen strikt en eenduidig of voor interpretatie vatbaar?

Is er de voorbije 2 jaar overleg geweest tussen de Vlaamse en de federale regering met betrekking tot de informatie-uitwisseling over invoervergunningen enerzijds en registratie van verkochte wapens anderzijds? Plant u in de nabije toekomst een overleg ter zake of neemt u zich voor dit te agenderen op het Overlegcomité?

Welk beleid wenst de Vlaamse Regering in het algemeen te voeren met betrekking tot dit soort – op agressie gebaseerde – wapentoeepassingen?

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik kan me vergissen, maar ik denk dat de producten die we zagen in het filmpje, onder de categorie ‘verboden wapens’ vallen, omdat ze een pistool omvormen tot een volautomatisch wapen. *(Opmerkingen van de heer Jan Roegiers)*

Of een automatisch wapen. Ik kijk met spanning uit naar uw antwoord, minister-president.

Overigens, de Wapenwet die het gebruik en bezit en het vergunningenbeleid van wapens regelt, is een federale wet.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, in navolging van de heer Roegiers wil ik mijn totale afkeer uitspreken over dergelijke zaken. Wat mij het meest beangstigt, is dat producenten van dergelijke dingen op zoek gaan naar systemen om de wetgeving te omzeilen. Minister-president, ik hoop van u te horen dat het verboden is. Indien dat niet het geval is, moeten we er zo snel mogelijk voor zorgen dat het verboden wordt. Het is heel beangstigend om te zien dat men op die manier dergelijke dingen produceert en uitvindt om het toch maar binnen te smokkelen of verkocht te krijgen.

Ik kan ermee leven dat een autoconstructeur een auto maakt met een cilinderinhoud van 1950 cc omdat vanaf 2000 cc de fiscale lasten hoger zijn. Dat zijn zaken die vooraf worden ingepast door de wetgever, maar dit is eigenlijk vergelijkbaar. Men tracht producten op de markt te brengen die wettelijk toegelaten zouden zijn, maar die eigenlijk volledig tegen de geest van de wet ingaan. Als het niet verboden is, moet men het zo snel mogelijk verbieden.

De heer Karim Van Overmeire: In persoonlijke naam wil ik er nog iets aan toevoegen. Ik sluit me aan bij de vraagstellers.

Ik heb echter ook wat opzoekwerk gedaan en de websites afgelopen. Er wordt wat lacherig over gedaan. De zaak wordt enigszins in het absurde getrokken. Men noemt het heel duur speelgoed. Het lijkt indrukwekkend, maar elementair verandert er weinig. Ik zal citeren in het Engels: “That... is the most ridiculous thing I have ever seen.” “This is a joke, right?” “Do you like being laughed at by your fellow shooters?” En de cruciale vraag: “Why on earth wouldn’t you just buy a carbine?” “(...) a waste of money and time.”

Het is dus niet zo dat de wapenfreaks nu massaal staan te trappelen om dit soort extensies aan te kopen. Zaak blijft dat we met een curieus fenomeen te maken hebben, en dat er van een handvuurwapen een soort schoudervuurwapen wordt gemaakt. Minister-president, de vraag is wat de wetgeving daarover zegt. Zitten we in een grijze zone? Kunt u daar wat duidelijkheid over scheppen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega’s, ik denk dat het de eerste keer is dat een vraag ondersteund wordt door een filmpje. Andere collega’s zullen zich nu ook wel geroepen voelen om dat bij de volgende vragen die ze aan mij stellen ook te doen. Op het einde van het jaar kunnen we dan zien wie het interessantste filmpje aan zijn vraag heeft toegevoegd. Hier is het een verduidelijking van de vraag van de heer Roegiers. Ik weet niet wat de voorzitter

van deze commissie heeft toegelaten en wat de ‘grote voorzitter’ daarvan denkt. Want dat kan natuurlijk ook voor actuele vragen gebeuren.

Collega’s, er bestaat wel enige onduidelijkheid. Ik hoop dat mijn antwoord de onduidelijkheid uit de wereld helpt.

Mijnheer Roegiers, mechanismen die toelaten een vuurwapen om te vormen tot een automatisch vuurwapen worden door de Wapenwet van 8 juni 2006 ingedeeld bij de categorie van verboden wapens, en het bezit ervan in België is strafbaar. Op basis van het koninklijk besluit van 8 maart 1993, dat in de categorie van wapens waarvan de in-, uit- en doorvoer verboden zijn naar de Wapenwet verwijst, is ook de invoer van dergelijke mechanismen verboden. Mechanismen die enkel schijnbare omvorming toelaten, en dat is hier het geval, worden hierdoor niet gevisieerd. Ze wijzigen immers de technische eigenschappen van het wapen niet. Ze zijn echter wel invoervergunningsplichtig als toebehoren bij een vuurwapen. Ik verwijs hiervoor naar artikel 3, derde lid, punt 1 van afdeling 2 van de 2e categorie van de bijlagen. Ze zijn dus niet verboden, maar wel invoervergunningsplichtig.

Het koninklijk besluit van 8 maart 1993 stelt alle onderdelen, zowel niet-essentiële als essentiële, van vuurwapens invoervergunningsplichtig. Deze verplichting wordt heel duidelijk aan wapenhandelaars gecommuniceerd, zowel via persoonlijke contacten als via het aanvraagformulier tot het verkrijgen van een licentie voor de invoer van vuurwapens, als via de website van de dienst Controle Wapenhandel, deel ‘Kleine en lichte wapens’. Ik heb het aanvraagformulier bij. Als u dat wenst, kan ik het u bezorgen. Hier gaat het om vraag 18 op het aanvraagformulier. De regelgeving en de richtlijnen zijn dus strikt en eenduidig. Als het mechanisme een omvorming tot automatisch vuurwapen toelaat – wat een feitenkwestie is –, dan is de invoer verboden. Als het geen omvorming toelaat, dan is de invoer van de kit in elk geval vergunningsplichtig als ‘onderdeel’.

Er is bestendig overleg met de bevoegde autoriteiten op het vlak van wapenbezit, met name op het ambtelijke niveau. Dergelijke informatie-uitwisseling gebeurt op basis van een goede dialoog met alle relevante actoren, waaronder de Federale Wapendienst, de provinciale wapendiensten en de lokale en federale politie. Gelet op deze ambtelijke samenwerking en het antwoord dat ik heb gegeven, is, meen ik, een agendering op het Overlegcomité niet onmiddellijk aangewezen. Deze problematiek is ook al aan bod gekomen op het Overlegcomité. Desgevallend kan het opnieuw onder de aandacht worden gebracht.

De Vlaamse overheid zal het in-, uit- en doorvoerverbod dat op basis van het koninklijk besluit van 8 maart 1993 op effectieve ombouwtoepassingen rust, handhaven en zo nodig daarover als dusdanig communiceren. Tot op heden ontving de dienst Controle Wapenhandel geen enkele aanvraag voor de invoer van mechanismen die schijnbare omvorming toelaten. Aangezien de Vlaamse overheid het vrijwaren van de openbare veiligheid als een belangrijke grondslag van wapenhandelcontrole beschouwt, zullen eventuele aanvragen met de grootste omzichtigheid behandeld worden. Met betrekking tot alle transacties inzake vuurwapens wordt bovendien ook rekening gehouden met het advies van de Proefbank voor Vuurwapens en, eventueel, de Federale Wapendienst.

Mijnheer Roegiers, hier gaat het om een schijnbare omvorming die vergunningsplichtig is. We zullen er de nodige communicatie over voeren, mocht dat nog niet zijn gebeurd, en ervoor zorgen dat we adequaat optreden, mochten degenen die een dergelijke kit invoeren zich niet aan de regelgeving houden en aan het antwoord dat ik hier nu geef.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord

De heer Jan Roegiers: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Het was zeker heel duidelijk, ook voor wie daar mocht aan twijfelen.

We blijven duidelijk met een lacune zitten. Met ombouwkits kan men een schijnbaar ‘eenvoudig’ pistool bouwen. Dat levert vreemde situaties op. Iemand die te kwader trouw

met een dergelijke kit rondloopt, veroorzaakt wellicht heel wat angst. Maar daar gaat het niet alleen om.

Belangrijk is de evolutie die plaatsgrijpt in verband met wapens en wapentoebehoren. De wetgeving is niet altijd mee met deze evolutie. Ik ben ervan overtuigd, al weet ik perfect dat het om een federale aangelegenheid gaat, dat deze kit veel beter onder verboden wapens en verboden wapentoebehoren zou worden gecatalogeerd. Er is geen groot verschil tussen dit en een volautomatisch pistool of geweer dat wel verboden is. Dat is mijn grote bezorgdheid.

We lopen dus gedeeltelijk achter op evoluties die steeds sneller op ons afkomen. Ik ben ervan overtuigd dat uw diensten zeer zorgzaam omspringen met de wapeninvoeraanvragen, maar deze kits mogen wel degelijk worden ingevoerd en verhandeld. Er blijft een grote grijze zone bestaan als de producten, zelfs op de reguliere markt, zijn verkocht. Ik heb het dan nog niet over de illegale wapenhandel die veel moeilijker te controleren is. We weten nog altijd niet hoeveel wapens er in omloop zijn, en waar ze zich bevinden omdat het centrale wapenregister daar nog altijd niet volledig toe is uitgerust.

Daarom dring ik aan op agendering van deze kwestie op het Overlegcomité, precies om deze grijze zone weg te werken. Ik blijf daar zeer bezorgd over en blijf er bezorgd over, tot het tegendeel wordt bewezen. Ik volg dit dossier voorts op, mijnheer de minister-president, maar u hebt me gerustgesteld dat u en uw diensten zeer zorgzaam met deze invoervergunningen zullen omgaan.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord

Mevrouw Fientje Moerman: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Mocht de kit kunnen worden omgebouwd tot een volautomatisch wapen, dan zou het verboden zijn. Het woord ‘schijnbaar’ betekent dat het niet het geval is, en dan is de kit invoervergunningplichtig, maar behoort ze niet tot de categorie verboden wapens.

Mijnheer Roegiers, we moeten toch kalm blijven. Men mag daar niet mee rondlopen. Iemand die een vergunning heeft, heeft hetzij een sportlicentievergunning hetzij een wapenvergunning. Iemand die over een sportlicentievergunning beschikt, mag één type van pistool bezitten, namelijk een .22 pistool met maximum vijf kogels in de lader. Men mag daar niet mee rondlopen. Men mag daar enkel met een trekkersslot op en/of in een afgesloten valies in de koffer van de auto van de eigen woonplaats mee naar de sportclub, en terug. Er is geen sprake van dat het bezit van een wapen en de uitoefening van een sport u ook het recht geven om ermee op straat rond te lopen of waar dan ook. De enige plaats waar dat kan, is thuis. In de beslotenheid van de privéwoning mag men staan rond dansen met dat ding in de handen. Men mag er niet mee over straat lopen, of in de tuin of een wei. De kans om daar iemand mee tegen te komen, is dus klein.

Ik kan me voorstellen dat iemand zoiets aanschaft om er ‘cool’ uit te zien of zich te verdedigen tegen iemand met een kalasjnikov, maar dan is deze persoon zeer dom. Geweld lokt geweld uit en als inbrekers merken dat iemand iets zwaars in huis heeft, zullen ze met zware middelen terugschieten.

Onze wetgeving is zeer, zeer streng. Het kan altijd nog strenger. Iets dat ‘schijnbaar’ kan worden omgebouwd, is inderdaad misschien wel mogelijk. Ik sluit me aan bij de voorgeciteerde commentaren. Zolang men de invoer grondig controleert, controleert men ook grondig of er tussen al dat schijnbare ook geen echt ombouwbaar wapens zitten, want dan zouden er illegale wapens verkrijgbaar zijn. Dat grondige onderscheid beschermt ons, en de kans dat we iemand op straat tegenkomen met zoiets in handen is niet zeer groot met de huidige wetgeving.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik wil nog even een algemene bedenking maken. Het is een voorbeeld van marktevolutie. De frustratie van de overheid is precies dat ze altijd wat op de feiten achterloopt.

Ik kan uit het antwoord van de minister-president niet duidelijk afleiden of er ergens, bijvoorbeeld binnen de federale overheid, een instantie is die de markt in de gaten houdt en die probeert proactief naar de nieuwe producten te kijken. Als we de evolutie kennen, kunnen we beslissen of we met de wapenhandelaars moeten communiceren over wat al dan niet moet gebeuren.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb de indruk dat veel volksvertegenwoordigers deze zaak van nabij opvolgen. Ik deel in elk geval hun terechte bezorgdheid.

Mevrouw Poleyn, alle diensten volgen natuurlijk de evoluties van de markt op. Dit gebeurt onder meer op het internet, waar dit filmpje trouwens ook vandaan komt. Ik weet dat er een opvolging is.

Ik zal mijn antwoord niet herhalen. Het gaat om een pistool dat er als een aanvalswapen uitziet. Dit houdt ook risico's in, zeker als iemand ermee wil rondlopen waar dat niet is toegelaten. We moeten deze evolutie uiteraard van nabij opvolgen. Hiervoor moeten vergunningen worden afgeleverd. De diensten volgen dit op.

Mijnheer Roegiers, indien die evolutie een zorgwekkend niveau zou bereiken, zullen we de regelgeving aanpassen. Dit geldt voor dit en voor andere dossiers. Met betrekking tot dergelijke zaken loopt de regelgeving altijd een beetje achter. We moeten er vooral voor zorgen dat de bestaande regelgeving strikt wordt toegepast. Indien bepaalde mensen die producten hier op de markt willen brengen, moeten ze hier de nodige vergunningen voor hebben. Onze diensten volgen dit verder op.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik wil de discussie hier niet op de spits drijven.

Mevrouw Poleyn, de minister-president heeft verklaard dat we deze zaken elk jaar in het jaarverslag zouden moeten terugvinden. Elk jaar krijgen we een jaarverslag. Aan deze evoluties is een hoofdstuk gewijd. In principe is dat hier terug te vinden.

Minister-president, over het ogenblik waarop de situatie zorgwekkend wordt, verschillen we van mening. Het is mogelijk dat u het enkel over deze toebehoren hebt. Ik vind de situatie in elk geval al langer zorgwekkend. Er worden hier heel wat wapens ingevoerd waarvan we de finaliteit niet precies of niet voldoende kennen. Ik blijf deze situatie zorgwekkend vinden. We zijn, voor alle duidelijkheid, zeker niet alleen in Europa. Deze zorgwekkende evolutie kan zelfs op wereldschaal worden vastgesteld. We moeten ons hiervan bewust zijn.

Mevrouw Moerman, ik ben het niet eens met uw poging bepaalde zaken te nuanceren. Het gaat hier niet om een riotgun. Deze wapens lijken hier echter op. Daarover gaat de discussie. Mensen kopen die niet om er thuis mee rond te lopen, ze willen er indruk mee maken. Er is een markt voor deze voorwerpen. Indien dit niet het geval zou zijn, zouden ze niet worden gefabriceerd. Mensen die dit kopen, hebben haast enkel slechte bedoelingen. Dit baart me zorgen. Om die reden wil ik dit niet nuanceren.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb het daarnet over een zorgwekkend niveau gehad. Ik heb echter ook gezegd dat op de Belgische markt tot op heden geen enkele aanvraag voor een dergelijke kit is ingediend. De heer Roegiers heeft terecht verwezen naar de vele andere evoluties die we van nabij moeten opvolgen. In principe kan op de Belgische markt echter nog niemand met een dergelijke kit rondlopen. *(Opmerkingen van de heer Jan Roegiers)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Vlaamse diplomaten in het Europese diplomatieke corps

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik hoef allicht niet te vertellen dat op 1 januari 2010 niet enkel Herman Van Rompuy tot Europees president is benoemd: die dag is ook een nieuwe minister van Buitenlandse Zaken aangesteld. Catherine Ashton moet ervoor zorgen dat Europa in het buitenland met een stem kan spreken. Ze moet de Europese Unie (EU) onder meer tijdens buitenlandse missies vertegenwoordigen.

Er wordt een diplomatiek corps opgericht. Dit corps, dat onder minister Ashton zal ressorteren, zal 3000 tot 5000 diplomaten tellen. De benaming is Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO). Het grootste gedeelte van de diplomaten zal afkomstig zijn uit de diensten van de Europese Commissie, meer bepaald uit het Directoraat-Generaal voor Buitenlandse Betrekkingen. Daarnaast zouden ook de lidstaten diplomaten leveren.

De Belgische diplomaten hebben al laten weten dat ze vrezen de boot te zullen missen en dat ze voor de benoemingen bij de EDEO te weinig aan bod zullen komen. In het maandelijks overzicht van de ontwikkelingen op het niveau van de EU van november 2009 staat hierover het volgende te lezen: “Ook binnen de FOD Buitenlandse Zaken wordt dit met argusogen gevolgd. De federale diplomatie wijst erop dat ‘België van in het begin in voldoende mensen moet voorzien’, en verder dat ‘wanneer EDEO volledig operationeel is, er misschien plaats zou zijn voor een 50-tal Belgen’. Over een rol van de gewesten of gemeenschappen in EDEO zijn nog geen afspraken gemaakt. Er dient vanuit Vlaanderen via coördinatievergaderingen met de andere overheden op te worden toegezien dat ook de gewesten en gemeenschappen aan bod kunnen komen.” Op een totaal van 3000 tot 5000 diplomaten is een 50-tal personen zeer weinig.

Minister-president, is er ondertussen al overleg over de selectie van de diplomaten geweest? Dit is natuurlijk in eerste instantie een Belgische aangelegenheid. Hebt u dit al aangekaart op het Overlegcomité? Hebt u informatie over de wijze waarop de procedure op het Europees niveau zal verlopen? Welke afspraken zijn gemaakt? Zullen ook vertegenwoordigers van de gewesten en van de gemeenschappen worden gestuurd? Op welke manier zullen de Vlaamse diplomaten in het Europees corps volgens u de Vlaamse belangen kunnen behartigen?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vragen van de heer Diependaele. Wat zijn laatste vraag betreft, ben ik benieuw naar het antwoord van de minister-president. Volgens mij moet een ambtenaar, los van het land of de regio waar hij vandaan komt, die deze nieuwe opdracht, het bijstaan van minister Ashton, moet uitvoeren, natuurlijk in de eerste plaats de Europese belangen verdedigen.

Stel dat het gaat om – maar dat weet ik niet – de tijdelijke terbeschikkingstelling van gedetacheerde nationale experten, dan is dat een andere situatie. Dan kunnen die mensen inderdaad een netwerk uitbouwen binnen het Europese diplomatieke corps en binnen hun functie. Dat is dan weer een ervaring die voor Vlaanderen en zijn jonge diplomatieke dienst zeer waardevol zou kunnen zijn. Buiten dat geval, dunkt me, kunnen Vlaamse en Belgische diplomaten uitsluitend de Europese belangen verdedigen.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik sluit me aan bij de heer Delva. Maar het gaat nog verder natuurlijk, want ook mensen die gedetacheerd worden vanuit nationale of regionale administraties naar de EU, en in die instellingen werken, zijn gehouden tot dezelfde deontologische verplichtingen als de ambtenaren van de EU zelf. Ook een gemeenschapsattaché of een Vlaamse Economische Vertegenwoordiger (VLEV'er) die tijdelijk wordt gedetacheerd naar de EU, is gehouden tot de deontologie van de Europese ambtenaren. Die bestaat erin dat men geen particulier belang verdedigt, maar wel het belang van de Unie. Ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord op dat punt, minister-president. Dat lijkt me enigszins conflicterend met de deontologie van wie werkzaam is bij de EU, welk statuut die persoon ook heeft.

Het personeel van de EU is vergeven van de Belgen. Men kan dat toejuichen of betreuren, ik geef daar geen mening over. Er zijn daar veel te veel Belgen. De oververtegenwoordiging situeert zich het meest op de lagere niveaus. Het ergste wat u in het leven kan overkomen als u ambities koestert om daar te solliciteren, is man en Belg te zijn. Vrouw en Belg is al erg, maar man en Belg is nog veel erger. Momenteel mag u als Belgische man die carrièrekansen vergeten.

Wat de verdediging van de Vlaamse belangen betreft, heb ik zeer groot voorbehoud bij de deontologie ter zake. Ik heb enkele weken geleden trouwens voorspeld, toen we discussies hadden over de verhouding tussen Vlaamse en Belgische diplomaten, dat we op termijn dezelfde discussie zouden krijgen over de rol van de Belgische diplomatie bij de oprichting van de Europese diplomatie. Die zullen zich ook moeten voegen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dames en heren, over commissarissen hebben we het niet gehad. Dat wordt onderwerp van een volgende vraag. (*Gelach*)

Man en Belg zijn, is dus het ergste wat u kan overkomen in het leven, heb ik begrepen. (*Hilariteit*)

Uw eerste twee vragen zal ik samen beantwoorden, mijnheer Diependaele. Zoals u weet, acht de Vlaamse Regering de opzet van de toekomstige Europese Dienst voor Extern Optreden van het grootste belang om de externe betrekkingen van de Unie coherenter en efficiënter te maken en het Europese optreden meer zichtbaarheid te geven. Dat is belangrijk. De Vlaamse Regering kan zich daar net als de vorige in terugvinden. De EDEO valt binnen een niet-onbelangrijke uitbreiding van het Europees instrumentarium op het gebied van de externe betrekkingen van de Unie. Deze dienst zal voor meer coördinatie zorgen met het oog op enerzijds een gezamenlijke aanpak van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en anderzijds een geïntegreerde aanpak van de overeenkomstig het communautaire model onderhouden externe betrekkingen van de Unie.

Het lijkt me nuttig om de Europese context te schetsen waarin ik en de Vlaamse Regering handelen. Ik trap een open deur in: de Europese instellingen streven ernaar om tegen uiterlijk eind april 2010 de besluiten rond de werking en organisatie van de EDEO te nemen. Dat is de huidige timing. Belangrijk te vermelden is dat de Europese Raad op 30 oktober 2009 richtsnoeren aangenomen heeft. Deze richtsnoeren bepalen onder meer dat het personeel van de EDEO zal worden gerekruteerd uit de bevoegde departementen van het Raadssecretariaat, van de Europese Commissie en van de nationale ambtenarij. Deze personeelsleden zullen bijgevolg een selectieprocedure moeten doorlopen. Hierin moet conform de richtsnoeren “een passend geografisch evenwicht worden bewerkstelligd, moet worden voorzien in de behoefte aan een relevante aanwezigheid van onderdanen uit de verschillende lidstaten en moet naar genderevenwicht worden gestreefd”.

Verwacht wordt dat de Hoge Vertegenwoordiger rekening zal houden met deze richtsnoeren en concrete voorstellen rond de werking en organisatie van de EDEO op tafel zal leggen nadat de Europese Commissie Barroso II definitief benoemd zal zijn. Momenteel worden er voorbereidingen getroffen in een ad hoc High Level Preparatory Group, waar ook de

Belgische Permanente Vertegenwoordiger bij de EU, naast de Hoge Vertegenwoordiger zelve, de secretaris-generaal van de Commissie en van de Raad, deel van uitmaakt. Deze groep zou om de twee weken samenkomen. Belangrijk voor Vlaanderen is dat, rekening houdende met de richtsnoeren van de Europese Raad, er voor België een vijftigtal posten in de ongeveer 5000 personeelsleden tellende Europese diplomatieke dienst zouden worden voorbehouden. De vraag die dan rijst, is hoeveel personeelsleden Vlaanderen kan afvaardigen. Rekening houdende met dit gegeven acht ik het van het grootste belang om tijdig intrafederale afspraken te maken over de invulling van het Vlaamse deel van het op te richten Europese diplomatieke corps. Het belang hiervan mag niet worden onderschat.

In mijn beleidsnota kondig ik aan deze problematiek van nabij te zullen opvolgen “met oog voor de specifieke relevantie ervan voor het internationaal beleid van de Vlaamse Regering en de mogelijke integratie van Vlaamse diplomaten”. Het zal u dan ook niet verwonderen dat ik ter uitvoering van dit engagement de federale minister van Buitenlandse Zaken, Steven Vanackere, in december verleden jaar reeds per brief verzocht heb om spoedig een vergadering van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) te organiseren om dit punt te bespreken. Ik kan u een kopie bezorgen van die brief. Voorlopig heb ik nog geen antwoord ontvangen, ik hoop dat dat kortelings gebeurt.

Het standpunt van de Vlaamse Regering is hierin duidelijk, namelijk dat de diplomatieke diensten van de deelstaten erkend moeten worden als onderdeel van de ‘nationale diplomatieke diensten’ in de zin van het Lissabonverdrag, conform reeds erkende en verankerde principes in verband met de uitvoering van het buitenlands beleid in de Belgische federatie. Een mooi voorbeeld ligt trouwens vervat in verklaring nummer 51, gevoegd bij het Lissabonverdrag, die aangeeft dat de regionale parlementen deel uitmaken van het nationale parlementaire systeem. Het is voor de Vlaamse Regering niet meer dan vanzelfsprekend dat deze principes doorgetrokken worden tot de EDEO en dat personeelsleden van de Vlaamse diplomatieke dienst beschouwd worden als personeelsleden van de nationale diplomatieke dienst. Dit standpunt zal ik verdedigen op die vergadering van de ICBB die ik heb aangevraagd bij federaal minister Vanackere.

Aangezien de EDEO een nieuwe, nog op te richten dienst is, is het niet meer dan normaal dat de werking hiervan vragen oproept. Die moeten worden beantwoord. Voor een goed begrip hiervan lijkt het me belangrijk te situeren welke plaats deze nieuwe Europese diplomatieke dienst inneemt tussen de diplomatieke diensten van de lidstaten. De EDEO staat eigenlijk los van deze laatste en zal dus een dienst sui generis worden. Zij zal dus niet in de plaats van de diplomatieke diensten van de lidstaten treden, noch die ter discussie stellen. Integendeel: conform de bepalingen van het Lissabonverdrag, zal zij worden geacht met deze laatste samen te werken. De gedetacheerde personeelsleden uit de diplomatieke diensten van de lidstaten zullen op hun beurt integraal deel uitmaken van EDEO. Zij zullen bijgevolg hun instructies krijgen van de hoge vertegenwoordiger en volledig onder diens toezicht staan. Aangezien de dienst in het leven geroepen is als instrument om Europese belangen na te streven, zal van het personeel worden verwacht dat zij in functie van het Europese belang zullen handelen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Het is nu duidelijk hoe die procedure zal verlopen. Ik ben blij dat u nu al het initiatief hebt genomen om er inspraak in te hebben.

Ik heb zelf tweeënhalve jaar rondgelopen in het Europees Parlement en heb heel wat formele en informele contacten gehad met ambtenaren van zowel de Commissie, de Raad als van het parlement. Uiteraard zijn die mensen allemaal onderworpen aan die deontologische code. Ik trek dat helemaal niet in twijfel. Maar – en ik wil niemand zijn ideaalbeeld over de Europese Unie ondermijnen – nationale belangen zijn ook in de ambtenarij soms heel belangrijk. Dat neemt niet weg dat het belangrijk kan zijn om daar Belgen, Vlamingen benoemd te krijgen. U

mag niet vergeten dat een deel van de richting die het algemene buitenlands beleid van de Europese Unie zal uitgaan, mee wordt gestuurd door mensen in die functies, door die ambtenaren. En nu mag het wel zo zijn dat die mensen idealiter het Europese belang voor ogen hebben, maar laten we eerlijk zijn, in de realiteit is dat niet altijd zo. Ik kan u uit ervaring bepaalde zaken vertellen.

Dat we er als Belgen, en blijkbaar als man, oververtegenwoordigd zijn, klopt. Toen ik er was, is daarover een rapport, een non-paper geschreven. Dat heeft natuurlijk zijn historische redenen. De afgelopen 10 jaar zijn er enkele uitbreidingen geweest, die dat evenwicht volledig verstoord hebben. Er is tijd voor nodig om die zaak recht te trekken, zeker gelet op de statutaire bepalingen die de Europese Unie hanteert op het vlak van de werknemers.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Het is belangrijk dat de mensen die voor de Vlaamse overheid in een diplomatieke of para-diplomatieke functie werken ook de kans hebben om aan die selectieproeven deel te nemen. Wat dat betreft, hebt u groot gelijk om dat te vragen.

Ik zou een en ander enigszins in perspectief willen plaatsen. Als ik u goed begrepen heb, hebben we grosso modo recht op ongeveer 50 van de 5000 mensen. Ik maak nu uit het hoofd een klein rekensommetje. Ik hoop dat ik beter reken dan minister Muylers. Anders moet u mij maar vergeven. Misschien zijn er dan nog andere carrièremogelijkheden. *(Gelach)*

Als er in de unie, afgerond, 500 miljoen mensen zijn en er op termijn ongeveer 5000 mensen in die eenheid komen, dan is de verhouding ongeveer 1 op 500.000 inwoners. België telt 10 miljoen inwoners. Als we puur numeriek kijken naar een evenredige verhouding, dan zouden we recht hebben op ongeveer 20 mensen. Met die 50 mensen zijn we dus niet slecht af. *(Opmerkingen van de heer Paul Delva)*

Ik zeg niet dat dat heel veel is. Maar slecht is dat ook niet.

Mijnheer Diependaele, u had een opmerking over de deontologie. Ik kan u alleen maar zeggen wat is. Trouwens, ik ben eigenlijk ook nog aan die deontologie onderworpen. Dat geldt ook voor onze eerste minister, zij het dat we alle twee slapend zijn. *(Opmerkingen)*

Was het daarnet 100? Ik zal nog op de plaats van minister Muylers kunnen gaan zitten! Het bewijs is geleverd: ik zal het nog ver schoppen. *(Gelach)*

Maar het feit dat een deontologie niet wordt nageleefd, is geen reden om er zelf op aan te sturen dat ze wordt overtreden. Ik heb zelf heel wat jaren in de Europese instellingen gewerkt. Als ik ooit in mijn memoires zou neerschrijven wat ik allemaal heb gezien, dan zouden de laatste illusies van de mensen waarschijnlijk teniet worden gedaan. Met name in België zijn er in het verleden op een ongehoorde manier bemoeienissen geweest in bepaalde dossiers. Dat geldt ook voor andere lidstaten, maar daar ken ik de geschiedenis niet zo goed van. Het feit dat dat gebeurt, mag er ons niet toe leiden zelf ab initio in die val te trappen. Dat zou verkeerd zijn.

Het gebeurt inderdaad. Ook mensen die deel uitmaken van het college, zouden moeten weten dat ze gehouden zijn aan die verplichtingen en die deontologie. Dat zijn zaken die gebeuren. Het is ook menselijk. Dat is ook de reden waarom men bij de nieuwe toetredingen gerekruteerd heeft op basis van de nationaliteit, om zo die mensen vertegenwoordiging te geven in de internationale instellingen. Dat gaat nu eenmaal zo. Eventuele overtredingen – en die zijn er – mogen er niet toe leiden dat we die als norm aanvaarden. Men moet nog het algemeen belang van de unie voorop kunnen stellen.

Minister-president, ik wil niet terugkomen op het debat dat we vorige week maandag hebben gevoerd in de plenaire vergadering. Indien we dat in economische dossiers een ietsje meer doen en aan hetzelfde Europese zeel trekken in plaats van in verspreide slagorde

bedrijfsgroeperingen tegemoet te treden die op wereldniveau opereren, dan zouden we er op termijn waarschijnlijk allemaal beter aan toe zijn.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik zal er nog enkele elementen aan toevoegen. Vandaag hebben we van de juridische dienst van de raad de bevestiging gekregen dat uit artikel 27, paragraaf 3 blijkt dat de lidstaten zelf bepalen wie ze als lid beschouwen van de diplomatieke dienst. België kan dus zelf beslissen.

Mevrouw Moerman, u had het daarnet over die 5000 mensen. U hebt, denk ik, uw rekensommetje iets te snel gemaakt. Maar wie ben ik om u dat te verwijten, laat staan om u te verhinderen een andere wending te geven aan uw carrière? (*Gelach*)

Dit is bijzaak. Leden van de Commissie en de Raad zitten ook in dat getal. De lidstaten zullen nog minder mensen kunnen aanduiden dan die 5000.

Wat de deontologie enzovoort betreft, sluit ik me aan bij wat u hebt gezegd.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Naast het feit dat het rekensommetje niet klopt, wil ik er ook op wijzen dat het grootste deel waarschijnlijk van de Commissie zal komen. U mag echter niet vergeten dat er een relatieve oververtegenwoordiging is van de kleine lidstaten. Dat geldt bij het Verdrag van Lissabon, in het Europees Parlement met betrekking tot de leden enzovoort. We hebben daar altijd voor gevochten. Ik denk dat hier niemand dat in twijfel trekt. Dat moet ook gehandhaafd worden. In die zin mag men niet zomaar een rekensommetje maken.

Mevrouw Moerman, u zegt dat ik zou oproepen om de deontologie niet na te leven. Ik doe dat helemaal niet. Ik ben het volledig met u eens. Het is niet omdat het fout loopt op sommige punten, dat we hetzelfde moeten doen. Ik wil er echter wel de nadruk op leggen dat we niet blind mogen zijn voor die realiteit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■